

Za sve dodatne informacije u vezi sprovođenja
Lokalnog plana upravljanja otpadom u opštini Titel možete kontaktirati:

Stevica Stojić

Član opštinskog veća za ekologiju i zaštitu životne sredine

Telefon: 064/822-42-28

E-mail: stojicm@yahoo.com

www.opstinatitel.rs

Brošura "Šta je Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Titel?" štampana je zahvaljujući podršci Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH (GIZ), u sklopu projekta "Jačanje lokalne samouprave". Brošura je sačinjena na osnovu Lokalnog plana upravljanja otpadom opštine Titel od strane Udruženja "Inženjeri zaštite životne sredine" u saradnji sa predstavnicima Međuopštinske radne grupe za zaštitu životne sredine Južnobačkog upravnog okruga.

Misli globalno, deluj lokalno!

Šta je Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Titel?

LOKALNI PLAN
UPRAVLJANJA
otpadom

Misli globalno, deluj lokalno!

giz

Poštovani,

Veliko nam je zadovoljstvo, što se pred vama nalazi brošura "Šta je Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Titel?" koja u kratkim crtama objašnjava dokument koji je izrađen u okviru projekta "Jačanje lokalne samouprave" Nemačke organizacije za međunarodnu saradnju – Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH (GIZ), preduzeća Vlade Savezne Republike Nemačke koje po njenom nalogu sprovodi projekte u raznim sektorima od opšteg društvenog značaja, u cilju ostvarivanja održivog razvoja. Dokument je nastao zajedničkim radom i saradnjom između Fakulteta tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu, Međuopštinske radne grupe za zaštitu životne sredine i održivi razvoj, Južnobačkog upravnog okruga, jedanaest opština Južnobačkog okruga, eksperata GIZ i Udruženja "Inženjeri zaštite životne sredine".

Cilj ove brošure je da svim zainteresovanima približi strateški dokument "Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Titel" i na sažet način ih upozna sa osnovama ovog plana. Svi oni koji žele da se u potpunosti upoznaju sa "Lokalnim planom upravljanja otpadom opštine Titel" ili više saznaju o pojedinim temama, koje u ovoj brošuri nisu mogle da budu detaljno opisane, dobrodošli su da kontaktiraju predstavnike i predstavnice Međuopštinske radne grupe za zaštitu životne sredine i održivi razvoj u svojoj opštini.

Međuopštinska radna grupa za zaštitu životne sredine i održiv razvoj Južnobačkog okruga oformljena je 2008. godine sa ciljem da se kroz međuopštinske projekte pomogne razmeni informacija među opštinama Južnobačkog okruga, pomogne razvoj ljudskih kapaciteta opština u oblasti zaštite životne sredine i održivog razvoja, kao i da se konkretnim projektima doprinese razvoju svake opštine, ali i njihove međusobne saradnje.

U želji da opština Titel, Južnobački okrug, AP Vojvodina i Republika Srbija budu zdrava i bezbedna životna sredina za sve njene građane i građanke, pozivam vas da zajedničkim snagama doprinesemo sprovođenju Lokalnog plana upravljanja otpadom opštine Titel.

Misli globalno, deluj lokalno !

S poštovanjem,
Međuopštinska radna grupe za zaštitu životne sredine
i održivi razvoj Južnobačkog okruga

Umesto zaključka

Dosadašnji način prikupljanja i odlaganja komunalnog otpada na nivou opštine Titel moraće da se promeni i unapredi u cilju bolje zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.

Novi sistem upravljanja otpadom podrazumeva regionalni pristup i udruživanje više opština u region za upravljanje otpadom i zajedničko upravljanje regionalnom deponijom otpada, na koju će se odlagati sav komunalni otpad, koji predhodno ne bude selektovan, recikliran ili na neki drugi način ponovo vraćen u funkciju.

Da bi novi sistem prikupljanja i odlaganja komunalnog otpada uspešno funkcionisao, potrebno je da se svi akteri u društvu uključe u njegovo sprovođenje, jer zdrava i bezbedna životna sredina je zajednički interes svih.

Novi sistem prikupljanja i odlaganja otpada će morati da pored troškova prikupljanja uzme u obzir i troškove odlaganja otpada na regionalnu deponiju. Za svaku odloženu tonu komunalnog otpada, opština tj. njeni stanovnici, će morati da plate preduzeću koje bude upravljalo regionalnom deponijom. Divlje i nesanitarne deponije neće više moći da postoje na teritoriji nijedne opštine, a oni koji nebudu odlagali otpad na način predviđen Lokalnim planom upravljanjem otpadom, moraće da plate visoke kazne i da preuzmu odgovornost za ugrožavanje zdravlja sugrađana i svoje životne sredine.

Kako bi se troškovi deponovanja na regionalnu deponiju smanjili, svaka opština ima mogućnost da razvije različite sisteme za selekciju otpada i motiviše razvoj preduzetništva u oblasti reciklaže i ponovne upotrebe onog dela komunalnog otpada koji je za to pogodan, na prvom mestu materijala koji se mogu reciklirati (aluminijum, plastika, papir, metali...).

Kako bi troškovi prikupljanja i odlaganja otpada bili što manji moramo pravilno upravljati komunalnim otpadom i pomoći da se Lokalni plan upravljanja otpadom sprovede.

Lokalni plan upravljanja otpadom je put da mi i naši potomci živimo u zdravoj i bezbednoj životnoj sredini. Odgovornost za naše zdravlje i životnu sredinu je u rukama svakog pojedinca.

Misli globalno, deluj lokalno!

Plan sakupljanja otpada za opštinu Titel

Planom se predviđa redovno uklanjanje otpada pre svega iz naselja, kako bi se sprečili negativni efekti koji proizilaze iz dužeg zadržavanja otpadnih materija u naseljenim delovima, a koji se odnose na ugrožavanje zdravlja stanovništva i životne sredine.

Predviđa se svakodnevno (svakim radnim danom) sakupljanje otpada u urbanim, gusto naseljenim delovima, odnosno u krajevima u kojima preovlađuje kolektivni oblik stanovanja i jednom sedmično sakupljanje otpada u ruralnim delovima, odnosno u krajevima u kojima dominira individualni oblik stanovanja. Učestalost sakupljanja otpada od drugih korisnika, kao što su industrija, medicinske ustanove i slično definiše se u odnosu na količinu i vrstu otpada koju korisnik proizvodi, a kreće se u intervalu od dnevnog do sedmičnog odnošenja.

Izmena postojećeg sistema upravljanja otpadom na nivou opštine Titel pored stvaranja svih neophodnih materijalno-tehničkih preduslova predviđa i sprovođenje edukativno-informativnih aktivnosti za sve učesnike u procesu upravljanja otpadom, sa posebnim akcentom na stanovništvo.

Ono što je neophodno uvideti jeste da se postojeći sistem upravljanja otpadom na teritoriji opštine Titel, mora unaprediti i izmeniti, kako bi se zadovoljili standardi zaštite zdravlja građana i zaštitila životna sredina, kao i zadovoljili novi zakonski okviri koji uređuju oblast upravljanja otpadom.

Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Titel predviđa postavljanje tzv. zelenih ostrva na kojima će se nalaziti posude za odlaganje različitih vrsta otpadaka tj. posude za primarnu selekciju otpada. Zelena ostrva biće postavljena na mestima sa visokom koncentracijom ljudi, kao što su javne institucije, škole, bolnice, trgovci i slično. Izbor lokacija zelenih ostrva definiše opštinska uprava na predlog JKP preduzeća.

Jednostavniji i ekonomičniji sistem sakupljanja otpada iziskuje standardizovanje posuda za sakupljanje otpada. U opštini Titel u upotrebi su kontejneri od 1.1 m³, za kolektivan vid stanovanja i kante od 120 l za individualna domaćinstva.

Lokalni plan upravljanja otpadom

Lokalni plan upravljanja otpadom (LPUO) usvojen je 11.03.2011. na 26. sednici Skupštine opštine Titel, i objavljen u 3. broju službenog lista opštine Titel, i time postao obavezujući dokument koji mora da se sprovedi dinamikom planiranom njegovim Akcionim planom.

Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Titel predstavlja dokument kojim se organizuje proces upravljanja otpadom na nivou opštine Titel. Zakonom o upravljanju otpadom iz 2009. godine definisana je obaveza izrade Lokalnog plana upravljanja otpadom za svaku opštinu, koji treba da se usaglasi sa Regionalnim planom upravljanja otpadom za region kome ta opština pripada.

Svrha Lokalnog plana upravljanja otpadom je dugoročno uspostavljanje održivog sistema za upravljanje otpadom, pre svega na nivou opština, ali i regiona, na način koji ima minimalan štetni uticaj na životnu sredinu i zdravlje sadašnjih i budućih generacija, uz racionalno korišćenje resursa i poštovanje savremenih principa upravljanja otpadom, a uz koordinisano učešće svih subjekata upravljanja otpadom – lokalne vlasti, domaćinstava, privatnog sektora, organizacija civilnog društva, svakog pojedinca, republičke i pokajinske vlasti.

Lokalni plan upravljanja otpadom omogućava da se:

- stekne potpuni uvid u sadašnju situaciju u upravljanju otpadom u opštini,
- definišu ciljevi u upravljanju otpadom na nivou opštine u skladu sa domaćim zakonodavstvom,
- definiše optimalni sistem za upravljanje otpadom
- definiše metod i optimalni rokovi za implementaciju plana,
- definišu ukupna finansijska ulaganja kao i finansijska ulaganja za prioritetne delove plana koje je neophodno odmah implementirati.

Kao jedan od važnijih ciljeva Lokalnog plana upravljanja otpadom je i obezbeđivanje odgovora na mnoga otvorena pitanja koja determinišu uspostavljanje potpuno novog sistema upravljanja otpadom, koji se zasniva na smernicama Strategije upravljanja otpadom Republike Srbije, Zakonom o upravljanju otpadom, evropskim standardima i zakonskim merama koje uređuju ovu oblast.

Odlaganje otpada u opštini Titel

Sav otpad, osim opasnog i industrijskog otpada, koji se sakupi na teritoriji opštine Titel, transportuje se i odlaže na glavnoj deponiji u Titelu, kao i na deponijama u Šajkašu i Mošorinu.

Glavna deponija u opštini Titel se nalazi na zaravni pored puta koji povezuje Titel i Lok, južno od glavnog naselja u opštini na udaljenosti od 130m od poslednjih kuća u naselju i 1,94km zapadno od reke Tise. Glavna deponija zauzima površinu od 2,62ha, sa procenjenom prosečnom visinom otpada od 0,4m, na osnovu čega se procenjuje da se na deponiji nalazi oko 10480m³ otpada. Oko deponije je delimično postavljena zaštitna ograda koja, do određenog stepena, sprečava da vetar i lokalne životinje litalice raznose otpad. Na lokaciji ne postoji kontrola odlaganja otpada, pa se na deponiji, pored komunalnog, odlažu i druge vrste otpada. Otpad se na deponiji ne prekriva inertnim materijalom pa životinje i vazdušne struje raznose otpad po okolnom zemljištu gotovo neometano.

Za glavnu deponiju u opštini Titel neophodno je uraditi plan sanacije i zatvaranja dela deponije, kako bi se smanjili negativni uticaji na životnu sredinu i zdravlje ljudi. Lokalnim planom upravljanja otpadom za opštinu Titel preporučuje se da se projekat sanacije i zatvaranja deponije uradi na takav način da se obezbedi dodatni prostor za odlaganje otpada u narednom periodu. Taj prostor je neophodan jer nije realno da će se pronaći neko povoljnije rešenje do izgradnje i početka rada regionalne deponije u Zrenjaninu. Prilikom sanacije potrebno je iskoristiti priliku i predviđeni prostor za odlaganje otpada u narednom periodu prethodno urediti kako bi se sprečilo značajno zagađenje životne sredine i smanjio uticaj otpada na zdravlje ljudi.

Pored glavne deponije na teritoriji opštine Titel nalazi se veći broj divljih deponija, koje moraju u što kraćem roku biti zatvorene i sanirane. Veliki broj divljih deponija posledica je manjeg stepena pokrivenosti uslugama sakupljanja otpada u prethodnom periodu, ali u većoj meri je posledica ljudskog nemara i slabog rada inspekcijских službi.

Uklanjanje divljih deponija se ne vrši zbog nedostatka finansijskih sredstava i činjenice da će se na istim mestima nastaviti sa odlaganjem otpada u narednom periodu. Iako je najveći deo teritorije opštine Titel pokriven uslugama sakupljanja, pojedinci često koriste divlje deponije za odlaganje kabastog, građevinskog i drugih vrsta otpada.

Količine komunalnog otpada u opštini Titel

Količinu otpada koja se trenutno proizvodi na teritoriji opštine Titel nije moguće precizno odrediti usled činjenice da se nisu vršila merenja sastava i količine otpada. Za potrebe proračuna u okviru Lokalnog plana upravljanja otpadom korišćeni su podaci preuzeti iz Strategije upravljanja otpadom na teritoriji R. Srbije iz 2010. godine.

Prema podacima iz Strategije upravljanja otpadom na teritoriji Republike Srbije u opštini Titel procenjuje se da količina otpada koja se po stanovniku proizvede iznosi 0,58 kg/dan.

Ova vrednost predstavlja ne samo količinu otpada koji se proizvodi u domaćinstvima, već ukupnu količinu komunalnog, komercijalnog i drugih vrsta neopasnog otpada koji se danas odlažu na deponije, a stvaraju se na teritoriji opštine Titel.

Kada se procenjena količina komunalnog otpada koja nastaje dnevno pomnoži sa brojem stanovnika i brojem dana u godini, dobija se podatak da opština Titel godišnje proizvede 3,610t komunalnog otpada, koji je potrebno odložiti na način koji neće negativno uticati na zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Regionalni pristup rešavanju problema upravljanja otpadom

Kao i kod svih opština sa manjim brojem stanovnika, jedini racionalni i realni oblik organizacije upravljanja otpadom u opštini Titel zasniva se na formiranju regiona upravljanja otpadom za više opština odnosno do obezbeđivanja optimalnog broja korisnika usluga, što prema Strategiji upravljanja otpadom Republike Srbije iznosi minimalno 200.000 stanovnika. Izgradnja sanitarne deponije, a posebno nekih naprednijih oblika tretiranja otpada, predstavlja preveliku investiciju za opštinu sa malim brojem stanovnika, pa se kao jedino rešenje za adekvatno upravljanje otpadom nameće formiranje regiona.

Trenutno je u postupku predlog odluke o usvajanju Regionalnog plana upravljanja otpadom za grad Zrenjanin i opštine Titel, Sečanj i Kovačicu. U toku septembra meseca očekuje se njegovo usvajanje u sve tri Skupštine. Usvajanjem Regionalnog plana upravljanja otpadom bliže će se definisati sve potrebne smernice za pravilno upravljanje otpadom na nivou zrenjaninskog regiona za odlaganje otpada, kome se priključila opština Titel, a pravila utvrđena u Regionalnom planu moraću da postuju svi koji pripadaju regionu.

Jedna od najvećih promena koju regionalni pristup upravljanju otpadom donosi jeste da će opština Titel plaćati regionalnoj deponiji svaku tonu otpada koji bude dostavila na odlaganje. Pored toga izvesno je da u cilju zaštite zdravlja stanovništva i zaštite životne sredine sve dosadašnje deponije na teritoriji opštine Titel moraju da budu zatvorene i sanirane.

Uzimajući u obzir navedene činjenice, kao i količinu otpada koja se proizvodi na teritoriji opštine Titel, Lokalni plan upravljanja otpadom predviđa stvaranje svih neophodnih preduslova za nesmetano priključivanje opštine Titel regionu za upravljanje otpadom sa centrom u Zrenjaninu.

Lokalnim planom upravljanja otpada predviđeno je 100 % pokrivenost opštine Titel sistemom prikupljanja i transporta komunalnog otpada, nabavka adekvatne mehanizacije za njegovo prikupljanje i transport do regionalne deponije, nabavka adekvatnih i standardizovanih posuda za odlaganje otpada na teritoriji cele opštine, kao i realizacija različitih aktivnosti koje treba da dovedu do najboljeg i najekonomičnijeg sistema upravljanja otpadom na teritoriji opštine Titel.